

ELŐFIZETÉSI DIJ
helyben házhoz hozva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr.
Fel évre . . . 3 „ 50 „
Negyed évre . . . 1 „ 75 „

Egyes szám ára 5 kr.
származhat a kiadóhivatal-
ban és Gross G.-nál.

Bérmennyetlen levelek nem
fogadtatnak el.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI LAP.

HIRDETÉSI DIJ:
3 hasábos gármond-sor és
annak helye 7 kr.
Nagyobb és többszöri hir-
detéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés
után még külön 30 k.
bélyegdíj fizetendő.
Nyílttér sora 15 kr.

Hirdetések, nyílttér ciz-
kek díja előre fizetendő

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Felelős szerkesztő:
DR. VAJNA GÁBOR.

KIADÓHIVATAL
hová az előfizetési pénzek és hirdetési díjak küldendők:
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

A Brassói Magyarság Intéző Bizottsága-nak hivatalos közlönye.

Ünnepi beszéd,

melyet az első polgári házasság megkötése alkalmából
okt. 12-én tartott Jekel Frigyes dr., Brassó vármegye
alispánja.

Nékem, mint a vármegye első hivatal-
nokának, jutott osztályrészül, hogy a me-
gyénk területén megkötendő első polgári
házasságnál az állam nevében közremű-
ködjem.

Mi az oka annak, — kérdem akaratlan
is ezen alkalommal — hogy az állam a há-
zasság megkötésénél nyilvános jogi feltéte-
leket szab, s hogy a házasságot és a csa-
ládát a nyilvános jogrendszer egyik szerves
tagjául tekinti?

Minden gondolkozó ember előtt világos,
hogy az anyakönyvvezetés és a házasság-
kötések szabályozása első sorban az állam
érdekében szükséges, és hogy azoknak ál-
lami felügyelet alatt, állami tisztviselők
közreműködése mellett kell végbemenniük.

Mert a házasság befolyását tekintve, a
melyet az életre, a polgárok jólétére és az
állami jogrendszerre gyakorol, első sorban pol-
gári és világi intézmény, s mint ilyen jogi
intézmény fölött az állam jogosult intéz-
kedni.

Valóban az állam, midőn az állami
anyakönyvvezetést és a kötelező polgári
házasságot behozza, nem akar mást, mint
egy egységes és minden állampolgárt egy-
aránt kötelező jogrendszert teremteni, az
embereket egy újabb kötéssel összefűzni
és a különböző vallásfelekezeteket békés

együttélésre és egymás iránti tiszteletre
kötelezni.

És ezért oly általános az a vélemény,
mely szerint a házasság polgári érvényének
a vallási cselekedettől függetlennek kell
lennie; az a vélemény, mely a manapság
uralkodó jogi alaptételnek: a vallás- és lel-
kiismeretszabadságnak teljesen megfelel, és
a mely vélemény elismerésre a polgári há-
zasság jogintézményében és a házasságnak
polgári uton való megkötésében — midőn
a jegyesek kölcsönös beleegyezésüket a
polgári hivatalnok előtt nyilvánítják, — talál,
mi által a házasság teljes érvényű polgári
cselekedet (aktus) lesz.

E mellett azonban az állam szívesen el-
ismeri, hogy az olyan intézmény, — a mi-
lyen a házasság is, — mely az embernek
egész természetét, a belső és a külső em-
bert egyaránt megragadja: sokoldalú jelle-
met mutat, hogy tehát a házasságnak jogi
oldala mellett vallás-erkölcsi és pszichikus
természete is van, hogy az nemcsak a külső,
hanem az embernek az egész belső, szellemi,
kedélyi és erkölcsi életét magában foglalja.
És ezért az egyháznak és a vallásnak sér-
tetlenül megmarad a joga a házasság fölött
erkölcsi és vallásos szempontból az ő auto-
nom törvényei és egyházi szabványai sze-
rint felügyelni, s az államnak idevonatkozó
rendelkezési joga által sem a dogmák, sem
a vallásos meggyőződés, sem az egyház,
vagy a vallás meg nem rövidíttetik, vagy
sérlemet nem szenved.

Mert a házasságban az állam is a ké-
nemnek lény- és élettegyesülését látja, nemi
egyoldalúságuk kiegészítése czéljából. A
férfi és a nő már alapjában tehetségeikre,
természetükre s így hivatásuk és rendelte-
tésükre nézve is nagyon különböznek egy-
mástól.

Az embernek lényege nem az elvont
egységben és azonosságban nyilvánul, ha-
nem a két nemnek egyoldalu különállása-
ban. Mindkét nem az egyoldalúság hiányát
birja magában és azt a szükségletet, hogy
ezen hiányon a másik nemmel való egye-
sülése által segítsen.

Ily benső összekötés és egyesülés nem-
csak a jogrend által — s ezt az állam is
belátja — szabályozható, hanem annak fel-
tétlenül a vallás, az egyház és az erkölcsi-
ség törvényei alatt is kell állania. Miért is
ez ama pont, a melyben egyház és vallás
oly hatásosan befolyhatnak; azért ez ama
pont, a melyből kiindulólág önk, tisztelt
Házasulandók, életüket oly boldoggá tehe-
tik. De az állam a házasságban a község,
a népfajoknak és a társadalom fejlődésének
alapját is látja és végre azt az alapot,
melyen ő mint állam biztosan és szilárdan
épülhet föl.

Minél világosabb a házasság és család
jogrendje, minél erkölcsösebb és vallásosabb
a családnak alapja, annál virágzóbb, annál
derekabb a község, a népfaj és a társada-
lom. És ha népfajnépfajhoz sorakozik és
ezek a jól rendezett és erkölcsileg is egész-
séges és erőteljes család alapján felépülnek:

TÁRGYA.

Szegények, gazdagok . . .

Ismerek embereket, talán ismeri őket még
sok más kivülem. Ezekről az emberekről azt mond-
ják, hogy az Isten jókedvében teremtette őket,
mert adott nekik szépséget, vagyont . . . Fené-
kig üritik az élvezetek gyöngyöző poharát s a bol-
dog nemtörődés karjaiba dőlve, pajzán vigalmak
között, vagy — ha már elernyed az életerejük
— esendes unottsággal hagyják a napokat telni,
azt hívén, hogy ők élnek. Pedig hisz ezek nem
élnek. Ezek csak az életnek azt az oldalát ismer-
rik, a mely csillog, ragyog, s mire az élvezetek
kecségtető fénymázát szerencsésen lekoztatták,
megütődve veszik észre a mögötte rejlő érdessé-
get és azt az ürességet, a melyet ők nem tudtak
észszel, érzelemmel, bensőséggel tartalomdussá
tenni, kitölteni . . .

Hányan, de hányan vannak ők, a kik ott
keresik és hitük szerint ott találják fel a czélt-
tévesztett élet problémájának megoldását, a hol
mélyen, durva kezekkel belemarkolnak az isteni
rendelés törvényeibe, a hol az Ur hatalma nyi-
latkozik meg, a hol a Mindenható kegyet oszto-
gat, vagy sujt: a halálban.

A napi krónika eleget beszél ezekről. Elzül-
lött életekről hallunk, olvasunk regényeket, min-
dennapos történeteket. És mindezt az élés művé-
zetének kontárai játsszák végig. A mindennap
már régen megunta ezeket a toladó szereplőket,
a kik egy nap, mint másik után fellépnek az élet

színpadára, hogy ott eljátszák a szemfényvesztés,
az önámítás szerepeit. A vége pedig az erkölcsi
bukás, az erkölcsi halál, s a kétségbeesés mentő
fegyvere.

Ezek az emberek nem gondolkoznak, nem
éreznek . . . ezek élvezni akarnak. Nos hát az
ilyen szegény gazdagoknak egész serege ott ödög,
zajong az élet színpada mögött és élvezeteg sze-
mekkel, erjedő karokkal követel szerepet a min-
dennapban. Szegény gazdagok! . . .

*

Ismerek embereket, ismeri őket még sok
más kivülem. Ezeknek az Isten jókedvében vagy
értelmet, vagy érzelmet, vagy mindkettőt adott.
Igaz: olyan tulajdonok ezek, a melyeknek külső
mezét hasztalan keressük, mert ezek a szegény
emberek nem csillognak, nem ragyognak. Ott él-
nek ők, a hol az igazi életet élni lehet: az igazi
boldogság, az öntudatos tevékenység, a mélysé-
ges őszinte érzelmek kisded birodalmában. Ezek
a szegény emberek tudnak gondolkodni és érezni,
tudnak szeretni. Az életük egy folytonos bánya-
munka. Fáradtan térnek meg a mindennap tár-
náiból s minden nap hazahozzák a józan ész, az
igaz érzelmek nemes gyemölcseit.

Ámde ezek az emberek nem léha, toladó
szereplők. Nem döngöttek az élet színpadának ku-
lisszáit, hogy ők szerepet kapjanak. Ismerik azt
ugyis jól és eljátszák igazi átérzéssel, nemes mű-
vésziességgel az igazi élés nehéz szerepét.

És mégis mily háládatlan a tömeg! Nem is
tapsol ezeknek, unja őket, hisz oly józanok, oly
érzelemduak ők, hogy az élvezni vágyók serege
megriad tőlük. De hát ezek nem is várják a köz-

elismerést, mert jutalmuk meg van mindennap:
a csendes, zavartalan kör, és saját nyugodt ön-
tudatuk.

Egyszer vonaton utazva, találkozom valamelyik
nagyobb pályaudvaron egy gazdag földbir-
tokossal. Arczán meglátszottak az izgalmak nyo-
mai, szeméből már régen kialudt az élet tüze,
emésztő egykedvűség honolt egész valójában.

— Hová utazik? — kérdeztem.

— Megyek Budapestre, válok a nőmtől.

— U-ugy? és miért?

— Ah, kérem szeretettel, meguntam; tudja:
változatosság kell az életben, változatosság az én
elemem.

Igazán sajnáltam ezt a szegény gazdagot.

Más alkalommal találkoztam ugyancsak vas-
uton egy törpe, szurtos külsejű, tipikus magyar
emberrel.

— Honnan és hová, bátya?

— Megyek haza Maros-Vásárhelyre.

— Micsoda maga?

— Alázattal megkérem: kondás hivatalom
van Debreczenben. Összespóroltam vagy ötven fo-
rintot s most haza utazom a feleségemhez. Sze-
gény! Nem láttam a mult nyár óta. Nem is tudja,
hogy jövök, csak úgy hirtelen beállítok hozzá s
aszondom: no anyjuk litt volnék újból. Áldja meg
az Isten őt. Osztán, ha Maros-Vásárhelyre eljön
az ur, látogasson meg, mert olyan oldalost sütök,
hogy még olyat élte világában sem evett.

Hát ezt az embert becsültem. Ez a szegény
nagyon, de nagyon gazdag.

Hányan, de hányan vannak szegény gazda-
gok. Mily kevesen vannak szegények!

Balla Károly.

és közös tevékenységre tömörülnek: akkor az ily erős szerves részekből való állam csak virulni és gyarapodni fog, a miut ezt a történelem száz meg száz esetben bizonyítja.

S ezért az állam csak kívánhatja, hogy az erkölcsiség és vallásosság magasztos elvei az általa megállapított jogrenden belül teljes érvényesülést nyerjenek, s hogy nevezetesen szeretet, hűség és őszinteség képezzék a házasság alapját és annak lényegét átszellemítsék.

Nékem pedig, kinek részül jutott, hogy vármegyénk területén az első polgári házasság megkötésénél ténykedjem, s így a törvényt itt legelőször érvényesítem: legyen szabad gondolataim végén Önöknek legszívélyesebb üdvözléseimet a következőkben kifejezni:

Vajha sikerülne Önöknek ezen új államjogi alapon kötött házasságukban, melyre önök bizonyára az egyház áldását is kikérni fogják, a szeretet, a kölcsönös tisztelet, a változatlan hűség és őszinteség alapján fellelni mindazt, a mit ezen házasságban kerestek: szerencsét és megelégedést és kölcsönös kiegészítést! Vajha sikerülne Önöknek, hogy kölcsönösen kiegészítsék, tökélyesbítsék, támogassák és fentartsák egymást, ha az élet vihara, mely őket sem fogja megkímélni, önök és házi boldogságuk fölött elvonul! Vajha sikerülne Önöknek ezen házasság által valódi szász otthont teremteni, telve igaz istenfélelemmel és benső kegyességgel — s miután az ember magasabb céljaival együtt emelkedik, — főleg evangélikus egyházuknak és szász népfajuknak derék és erős tagjaivá válni; miután pedig ezeknek minden tettüket a közös, az annyira szeretett magyar hazaszo-
lgálatára kell szentelniök, s miután egyházuk és népfajuk csupán csak a drága hazához simulva és csakis ebben lelhetik fel erejüknek és létüknek gyökereit: sikerüljön Önöknek, egyházuk és népfajuk ily magasztos céljai által vezettetve, lelkesítve, az egész magyar állam, közös hazánk derék és erőteljes tagjaivá válni, ama hazának, mely minden gyermekét egyenlő szeretettel és hűséggel karolja fel és a mely a polgári házasság behozatala által csakis egy egységes, minden polgárt egyenlően kötelező jogrendet akar teremteni és ez által összes gyermekei körül — bármilyen nyelvű, vallású és nemzetiségűek is legyenek, — új köteleket fűzni.

Azon szívélyes óhajjal, hogy Önöknek sikerül evangélikus egyházuknak és szász népfajuknak becsületes, derék tagjaivá válni és a magas célokkal együtt emelkedve, annyira szeretett hazánk derék polgáraivá lenni, üdvözlöm Önöket és szerencsét kívánok a mai naphoz!

Maradjon az feledhetetlen szíveikben és áldja meg önöket az Ég minden jóval!

Belföld.

A király Zágrábban. E hónap 14-én hétfőn érkezett meg a király Zágrábba, a hol már megállapították a részletes programot is. A király ezek szerint 14-én reggel érkezik meg a miniszterelnök kíséretében és 16-án este 8 órakor utazik el Zágrábból.

Ő Felségének zágrábi tartózkodása alkalmából Baffy Dezső báró miniszterelnök, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, Josipovich horvát miniszter, Lukács László pénzügyminiszter, Festetics gróf földművelési miniszter, Daniél Ernő kereskedelmi miniszter és Josika Samu báró, 6

Felsége körüli miniszter e hónap 13-án Zágrábba utaztak. A szomszédos magyar vármegyék küldöttségeit Svastits Benő főispán és e vármegyék magyar városainak küldöttségeit Kardos főispán fogja vezetni.

A millenniumi ünnepségek. A törvénykezés két házának tagjaiból alakított millenáris bizottság 10-én tartott ülésének legfontosabb momentum, hogy a bizottságban sikerült keresztülvinni azon felfogást, hogy az ezredév ünnepségének fő mozzanata, így az ünnepségek megnyitása nem lehet más, mint egy közjogi aktus, mely valószínűleg abban fog nyilvánulni, hogy a kiállítás megnyitása előtt még nagy ünnepséggel teszik le a pusztaszeri emlék alapkövét.

Sajnos, hogy Helfy, Polónyi és Bartók buzgalma dacára nem lehetett elfogadni egy másik fontos indítványt, hogy a millenniumra a magyar zászló számára az öt megillető hely biztosíttassék úgy a budai királyi vár ormán, mint a külföldi megbízottak palotáján. Elvetetett azon indítvány is, hogy az új országház megnyitásánál tartandó együttes ülésre a király is megjelenjen.

Az evangélikusok és az egyházpolitika. Az ág. hitv. evangélikus egyetemes egyház 10-iki közgyűlésének fontos tárgya volt az egyházpolitikai törvények tárgyalása a lelkészeknek adandó egyetemes utasítás tárgyalása. Tudvaló, hogy a lelkészek a kerületektől már kaptak utasítást, de az egyetemes ülés most tárgyalta az egyöntetű utasítást, mely az összes egyházak lelkészeire nézve kötelező lesz.

A kiküldött bizottság a tárgyalások alapjául a dunáninneni kerületben kibocsátott utasítást fogadta el s ennek alapján készül az új munkálat, melyet Sztéhló Kornél referált az egyetemes gyűlés előtt.

Sub auspiciis Regis. Az akadémia dísztermében sub auspiciis regis avatták okt. 12-én doktorrá a budapesti egyetem három volt hallgatóját.

Ezzel az aktussal ismét föllevenítették a „legkegyelmesebb királyi védnökség alatt” történő doktorrá avatás intézményét, mely több mint fél-század óta nem volt már gyakorlatban.

A felavatás a régi szokások szerint történt meg, azzal az egy módosítással, hogy a „vitakozás” helyett a jelöltek értekezést olvastak fel.

Külföld.

Ausztria.

Bécsből írják, hogy Taaffe gróf, a volt miniszterelnök súlyos betegen fekszik elischau-i birtokán.

Románia.

A király tegnap utazott Sinaiából Bukarestbe, hogy véglegesen döntsön a pártviszályok és a kabinetválság fölött.

Németország.

Elszásban a német császári pár látogatását várják, különösen Metz erősen készül a császár méltó fogadására.

Svéd- és Norvégország.

Christianiából jelentik, hogy a miniszterválság már legközelebb véget fog érni.

Törökország.

Megbízható forrásból eredő konstantinápolyi jelentések azt mondják, hogy a helyzet látszólag nyugodtabb, komoly maradt. Konstatálják, hogy egyes török körökben erős, különösen a kormányrendszer ellen irányuló mozgalom vehető észre. A falragaszokban, melyeket a konstantinápolyi táviratok említenek, új kormányformát, alkotmányt és reformokat követelnek az összes alattvalók részére valláskülönbség nélkül. E mozgalom vezetői közt hír szerint tiszték és basák vannak.

A Brassó-fogarasi vasut.

A f. hó 14-én tartandó vármegyei közgyűléshez a Brassó-fogarasi vasut engedélyesei beadványt nyújtottak be, melyben a jelzett vasutvonal kiépítésére nézve megfelelő törzsrészesvényekre fordítandó összeg megszavazását kérik az engedélyesek a törvényhatóságtól.

A Brassó-fogarasi vasut kiépítése nem magán érdek, hanem elsőrendű vitális kérdése Fogaras vármegyének.

A Fogaras—szebeni vasuti szárnyvonal csekély forgalmat közvetíthet, mert Fogarason meg-

szakadt s így zsákvasutat képezve, csak kis vonalon közvetíti a helyi érdekű személy- és áruforgalmat. E vonal életképessége csakis a Brassó-fogarasi vasut kiépítése által éretnék el. Ez által Fogaras nemcsak Brassóval s a székely vasutakkal, de a keleti országokba vezető fővonalokkal is összeköttetésbe lépne s oly forgalmi hálózatba vonatnék, mely okvetlenül maga után vonná Fogaras és vidékének óriási fellendülését, a közgazdaság, ipar és kereskedelem bámulatos felvirágzását.

Köztudomású dolog, hogy Fogarasnak Brassó képezi kereskedelmi, jogszolgáltatási és közigazgatási szempontból is súlypontját, mert kereskedők, iparosaik és földművelő gazdák leginkább a brassói piacot látogatják, a miről tanuskodnak a brassói országos és heti vásárok, melyeken a fogarasi látogatók száma igen jelentékeny, míg tekintetben a szebeni vásárok a brassói piacnak messze mögötte maradnak. Hogy pedig jogszolgáltatás szempontjából is Brassóra van Fogaras utalva, bizonyosága ennek az, hogy a vármegye törvényszéke, pénzügyigazgatósága, ipar- és kereskedelmi kamarájának székhelye mind Brassóban található.

Fogaras vármegyének töresvári járása különösen télen mintegy el van zárva a központtól, részint a távolság, részint a közlekedés nehézségei miatt. Már pedig, ha a kérdéses vasutvonal kiépítenék, ez által a közigazgatási érintkezés a töresvári járás és a vármegye központja, illetve közigazgatási közegei közt nagy mértékben megkönnyítenék.

De stratégiai szempontból is előnyöket helyez kilátásba a Brassó—fogarasi vasut, mert Fogaras vármegye hadkiegészítő székhelye szintén Brassó, s ennél fogva a hadkötelesek bevonulása s a katonai adminisztráció csak nyerhet e vonal kiépítése által.

A Fogaras—brassói vasutvonal kiépítésének nincsenek is oly leküzdhetetlen pénzügyi akadályai, hogy azt akarni képtelenség színében tűnének fel mert ha Fogaras vármegye az engedélyesek által kért 250,000 forint értékű törzsrészesvény aláírását biztosítja, ez által a pénzügyi feladatnak jelentékeny része már megoldva leendő, mert Brassó város és megye, ha nem is nagyobb, de hasonló összeggel kétségtelenül hozzá fog járulni ezen vasut kiépítéséhez s így már 500,000000 f. törzsrészesvény biztosítva lenne. Ehhez járulna a posta és távirda állami megváltás összegéi 100,000 f. továbbá az utvonalba eső községek törzsrészesvény-aláírása, mely biztosan tehető 50,000 f. trta, ugy szintén a magyar kir. erdészeti és ménésuradalmi kincstár hozzájárulása 50,000 f. trta értékű törzsrészesvényekkel s ekként a biztosíték már 700,000 f. trta rug fel.

Ha pedig az érdekelt községek, a vasutkiszá-
jítási területet ingyen engedélyezik át, — mire nagy kilátás van, — és különösen, ha a községi közmunkaerő is meghatározandó törzsrészesvények fejében igénybe vétetnék, a mint ezt a helyi érdekű vasutakról szóló törvény megengedi és jelesen, ha a községek a szükséges fa, kő és kavics-anyag szállítását (természetesen a törzsrészesvények fejében) elvállalnák, ez ismét mintegy 100,000 forint értékű részesvényeknek felelne meg s ilyformán mindössze 800,000 f. trt vasutépítési alap állana rendelkezésére a vasutépítési vállalatnak. Ez olyan összeg, melynek finanszírozására vállalkozó könnyen akadna, mert a műszaki számítások szerint a Brassó—fogarasi vasut kiépítése 1.600,000 f. trnyi összegbe kerülne és a fennebbi 800,000 f. trt törzsrészesvényekre már lehetne a hiányzó építési költséget 800,000 f. trt elsőbbségi kötvények kibocsátásával biztosítani. Ilyképpen a legnagyobb pénzügyi akadály is elháríthatnák, illetve megoldást nyerne.

Ezekben hű képét adtuk a Brassó—fogarasi vasut kiépítési módozatainak. Ám lássák Fogaras város és vármegye irányadó tényezői és közügyi érdekeinek oszlopos tagjai, miként cselekszenek.

Irodalom.

Borászati pályadíj a millenniumra. Az a sajnós jelenség, hogy a magyar borok kivitele a külföldre hanyatlak; hogy a magyar borok régi világhírneve évről-évre mind jobban tétetik földre, hogy a külföld már-már a magyar bortermelés teljes megszűnéséről beszél: a „Borászati Lapok”-at egy ellenakció kifejtésére bírta. Az első lépés...

pés oda"hatni, hogy a magyar bortermelés, a kiviteli viszonyok a maguk valóságában ismertettesenek meg a külföld fogyasztó- és termelő közönségével.

Ez okból a „Borászati Lapok” szerkesztősége a milleniumra egy diszmvét ad ki, magyar, német és francia nyelven, a mely mű 15.000 példányban fog elterjesztetni a külföld összes számottevő borkereskedő és fogyasztó ezégei között. A nagy munka első részében tartalmazni fogja a mai magyar borászat ismertetését, második részében pedig egyes nagyobb termelők és borkereskedők pinceszétének illusztrált leírását.

A mű első részében a következő pályázat hirdettetik:

Pályázat.

A „Borászati Lapok” szerkesztősége
egyezer korona

pályadíjat tűz ki az alábbi munka megírására:

1. Ismertettesék általánosságban Magyarország szőlőtermelése, statisztikai adataival úgy a szőlő, mint a bortermelésnek.

2. Adassék képe a magyar borok kivitelének, még pedig:

a) borvidékek szerint leírandó a termelt és kivitelre alkalmas borok minősége; hozzávetőlegesen adandó a különböző vidékeken rendelkezésre álló különböző fajta borok mennyisége;

b) ismertetendő a kivitel mai helyzete borvidékeként, az egyes borminőségek szerint; a kiviteli piacok, s hogy a kivitel mily irányban volna fejleszthető.

3. Számítás teendő a különböző borvidékek és borkereskedelmi központok és a nagyobb külföldi fogyasztóhelyek közötti kiviteli költségek, mint a vasuti tariffák, vámok stb. tekintetében.

4. A borokéval hasonlóan ismertetendő a szőlőnek, mint gyümölcsnek kivitele is.

A mű szóval legyen hű utmutatója a magyar borok kivitelénél úgy a magyar kereskedő, mint a külföldi vásárló közönségnek. A munka tömören legyen írva s a terjedelme garmond szerzővel nem tehet ki többet a „Borászati Lapok” tíz oldalánál. A pályamű akár magyar, akár német nyelven nyújtható be zárt jellegű borítékkal a „Borászati Lapok” szerkesztőségében (Budapest) 1896-ik évi február hó 1-ig. A pályadíjat egy választandó szakértőkből álló bizottság ítéli oda a használható legjobb műnek. Azok, a kik tulajdonuk leírását a diszmv második részébe óhajtják, forduljanak ez iránt a „Borászati Lapok” szerkesztőségéhez. A „Borászati Lapok” előfizetői a művet ingyen kapják. A „Borászati Lapok” Magyarország legrégebbi és legnagyobb szőlészeti és borászati szaklapja. Előfizetési ára: egy évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. Kiadóhivatal Budapest (Köztelek).

Helyi és vidéki hírek.

— Az első polgári házasság Brassóban. A multkor hírtünk kiegészítéseképp még a következőket közölhetjük az „első polgári házasság” lefolyásáról. Midőn a jegyespár az alispán, mint az állam képviselője előtt megjelent, ez magyar nyelven a következő beszédet intézte hozzájuk: „Igen tisztelt Jegyesek! Önök ma személyesen megjelentek előttem, hogy két tanu jelenlétében kijelentsék, miszerint egymással házasságot kötnek. Az 1894. évi t. cz. 34. §-a értelmében a főispán ur ő méltósága kérésük folytán megengedni méltóztatott, hogy e házasság megkötésénél én, mint a vármegye első tisztviselője közreműködhessem. Miután azonban az idézett t. cz. 35. §-a szerint a polgári tisztviselőnek csak akkor szabad a házasság megkötésénél közreműködni, ha a hirdetés szabályszerűen megtörtént és házassági akadályok, vagy a szabad beleegyezést kizáró körülmények nem jutottak tudomására; az előzetesen bemutatott bizonyítványait és okmányokat részletesen megvizsgáltam és ezen vizsgálat alapján ezeket megfelelőeknek és szabályszerűeknek találtam és kijelenthetem, hogy házasságkötésük semmiféle törvényes akadályba nem ütközik és hogy saját felekezetüknél a kihirdetések szabályszerűen megtörténtek. Hajlandó vagyok ennél fogva közreműködni e házasság megkötésénél, mely házasság az első polgári házasság e vármegye területén. Önöket és házasságkötésük tanuit személyesen ismerem, mielőtt azonban a házasságot a törvény értelmében meg-

kötöttnek nyilvánítanám, előbb egy kérdést kell intéznem az előtttem álló házassuló párhoz és pedig először a vőlegényhez, azután a menyasszonyhoz. Az előírt kérdés a következő: Kijelenti ön, Roll Gyula közigazgatási gyakornok ur, hogy az itt jelenlévő Scheer Mathild kisasszonnyal házasságot köt?” Mire a vőlegény igennel felelt. Hasonló kérdés intéztetett a menyasszonyhoz is, a ki erre szintén igennel felelt. Azután az alispán így folytatta: „Én tehát önöket ezen egybehangzó kijelentésük alapján a törvény értelmében házastársaknak nyilvánítom. És most figyelmeztetem Önöket, hogy a házasságnak előtttem történt megkötésével vallási kötelemeiknek még nem tettek eleget”. Erre az egész aktusról fölvevett jegyzőkönyv felolvasása és aláírása következett, valamint a házasság megkötéséről szóló tanusítvány kiadása. Ezzel az eljáró alispán hivatalos működését befejezván, az új házaspárhoz német nyelven még egy beszédet intézett, melyet lapunk más helyén közlünk. A beszéd elmondása után az egész szertartás véget ért.

— Meghívó. A „Brassó vármegyei szabadlövőpárt bizottsága” a jövő esztendő március 17-én d. u. 3 órakor ülést tart, még pedig a következő tárgysorozattal: 1. Brassó város I-ső választókerületének megüölt országgyűlési mandátumára nézve jelölt felállítás. 2. A pártbizottságnak Nagy István és Gödri János elhalt 2 tag helyébe 2 új tag megválasztása által leendő kiegészítése.

— A brassói magyar kaszinó f. hó 13-án tartotta rendes havi választmányi ülését, a melyen több folyó ügy elintézése után a bejelentett új tagoknak felvétele következett.

— Faeladás. Mint a városi erdészeti hivatal jelenti, mártól, azaz okt. 15-től kezdve egy öl (4 méter) bükk tűzifa a raktárban 8 frt 20 krért, s házhoz szállítva pedig 9 frtéért kapható.

— Szüreti ünnepély. Kedélyes mulatságot és érdekes látványosságot produkált az iparos ifjuság vasárnap este a központi (Nro 1.) szállodában, a kedvező idő daczára is szép számban megjelent közönségnek. A terem szokatlan díszítése is már meglepte a belépőt, a mennyeiben az egyes asztalok fölött keresztül-kasul virágok és guirlandok helyett szőlőfürtök, almák és körték voltak fölragasztva, ezzel jelezve, hogy itt ma szüret lesz. A Galuska által előadott „Rákóczy” után csakhamar felvonult a jelmezes szüreti közönség, élén a hegyi bíróval, jegyzővel és kisbíróval, a ki is az előadott két kards után dobszó mellett ekes hivatalos stílusban hirdette ki, miszerint „adatik tudtára mindenkinek, hogy minekutána . . . stb., annakutána a szüret megkezdődik” s 7 „palegráfusban” ismertette a szüreti törvényeket. Ennek megtörténte után elfoglalták a szép és takaros pasztorleányok, a nyalka pásztor legények pozíciójukat s nagy volt az igyekezet, hogy a vakmerő tolvajokat, kik a felaggatott szőlőt vagy egyebet megdézsmáltak, elesipjék s a bírósághoz vigyék. Itt azután rádíktáltak a bírságot a véghezvitt bűnnek nagyságához mérve 10 fillértől két kemény piczulák erejéig, a mit az illető deliquens sóhajtozva lesurván bűnbánólag ígérte, hogy megjavítja magát s többé nem lop úgy, hogy rajtakapjak. De hiábavaló volt a jó szándék mert a szép pasztorleányok tüzet szóró szemei mindenütt eber figyelemmel őrködtek és elesipjék még azt is, a ki csak gondolatban lopott. Aztán az ember hogy ne vitette volna magát szívesen ilyen gyönyörű zsandárok által a faluházához; már csak ennek a kedvéért is visszatesett a lopás bűnébe — nem csoda hát, ha a mikor a szabad lopás ki lett hirdetve, akkorra már csak a szőlőindak s egy pár árva körte maradt. Volt itt sok érdekes jelenet, jól sikerült tréfa, a mint alig lehet felsorolni; no még a medvetánczolat sem hiányzott a szüretől. Majd sorakoztak a pasztorleányok és legények s szabályosan lejtették szép nemzeti táncukat, a „Tarsalgót”, úgy hogy öröm volt hallgatni a sarkantyuk ütenszerű pengését. Azután a közönség is belevegült a táncba s lett a szüreti ünnepélyből olyan kedélyes, fesztelen multság, melyet a tisztességes munka bajnokai, a derek iparosok produkálni szoktak. Szegény Galuska alig bírt eleget tenni a sok ujjazásnak; de azért versenyzett a dícsőségért, mely végre is az övé lett, mert a tánczólok sorai reggel felé megritkultak: mind kevesebb lett a bokrugró magyar szoknya s a piros pruszlik, a sarkantyuk pengése is mind halkabbá vált s lön demonstrálása annak, hogy a lábak lassabban mozognak, mint a banda kezei; míg azután az utolsó csárdás akkordjai belevezettek a Rákóczy indulóba s fél 5 óra tájt befejezést nyert a kedélyes szüreti ünnepély, melyre úgy a rendező ifjuság, mint a jelenlévő közönség sokáig jóleső emlékekkel fog mint egy rendkívül jól sikerült multságra visszagondolni. Iparos ifjainknak pedig csak annyit, hogy: Bravo!

— A vörheny még mindig elég nagy számban szedi áldozatait a kis gyermekek közül, mert mint a kimutatásban olvassuk, a mult héten elhalt 18 egyén közül 6 (tehát 33 %) halt meg scharlachban.

— Holttest az árokban. Vasárnap reggeli 5 órakor az ó-brassói vasuti állomás közelében lévő fűtőház mögötti árokban a váltóór kis cselédje egy férfi holttestére talált. A városi rendőrség részéről megtartott helyszíni szemle alkalmával kitűnt, hogy a meghaltak neve: Hermeneau George, 6-toháni lakos és hogy a legutóbbi napokban a keresztényfalvi szeszgyárban dolgozott. Hermeneaut tudósítónk a helyszínén megsejmelve, arról értesít, hogy a nevezett hanyatt feküdt az árokban és hogy a derekán felüli ruházat testéről teljesen le volt tépve. Testén semmi külső erőszak nyomai nem látszóttak, csupán bal szempilláján kapott egy kis kékes foltot. — Valószínű, hogy az illető itt állapotban került az árokba s nagy fájdalmában tépte le önmagáról ruháját. Hogy mily isszonyu fájdalmakat szenvedhetett, mutatja már azon körülmény is, hogy mintegy hat méter hosszúságban, az árok, a hol feküdt, teljesen fel volt turva, mit fájdalmában kezével és lábával kaparhatott fel. A holttestet a polgári kórházba szállították a bonczoló vizsgálat megejtése végett.

— Szarvas Gábor meghalt. A magyar irodalmat és nyelvtudományt súlyos veszteség érte. Egyik legerélyesebb munkása, egyik leghivatottabb művelője, Szarvas Gábor, a m. tud. akadémia rendes tagja, okt. 12-én, Budapesten meghalt.

— Lopás. A Scherg-féle gyárában egyik munkás a társától három frtot, egy pár eszímát és egy nadrágot lopott el. A tettest a rendőrség vette gondozása alá.

— Alkalom szüli a tolvajt. Ezen régi közmondás teljesült be vasárnap. Egy fiatal román asszonytól ugyanis egy kosár magyarót loptak el, ki azt a „Veres csillaghoz” cz. kereskedés előtt hagyta egy pilanatra. A tettest, egy fiatal suhanczot a kosárral az alsó sétatéri vasuti állomás közelében csakhamar megtalálták, hol nagy meglepéssel válogatta ki a többi közül a lyukas magyarót. Elég nagy baj, hogy manapság sok ilyen serdülő ifju van, ki a lyukastól a nem lyukas magyarót igen, de a jót a rossztól megkülönböztetni még sem tudja.

— Háromszéki dolgok. Sepsi-Szt.-Györgyről írják, hogy Háromszékmegye okt. 12-iki közgyűlésén nagy feltűnést keltett Veress ügyvéd interpellációja a székely vasutaknál előforduló szabálytalanságok ügyében. Az interpelláló kifejtette, hogy kétes ekszisztenciák sajátoságos üzelmeket folytatnak a vasut körül. Jövevények gombamódra telepednek le a vidéken és mindenütt kiszorítják a székelyeket. Más érdekes mozzanat volt a közgyűlésen az ipar-fejlesztő bizottság jelentése, melyből a közgyűlés meglepetéssel vette tudomásul, hogy egy Horn nevű egyén, ki az erdélyi faipartársulat czégvezetője, Oláhországban fát vágatott és azt a nevezett ipartársaság czége alatt vámmentesen szállítja mindenfelé a vasutakon.

— Örült. Tegnapelőtt a piacon egy közepkoru román asszony vonta magára a közönség figyelmét, helytelen viselkedésével. A rendőrségre való kísérete után kitűnt, hogy elmebeteg, minek alapján illetőségi helyére, Törösvárra kísértetett.

— Kakadu-színház érkezik városunkba s vasárnap tartatik az első ily előadás, mely itt nálunk bizonyára még ismeretlen speczialitás. A különböző sportnemekben és táncművészetekben jártas kakaduk és papagályok előadása érdekesnek ígérkezik, s azért e ritka látványosságra már eleve figyelmeztetjük a közönséget.

— Ítélet a bratkovezei huszárok ügyében. Majdnem félesztendője már, hogy Bratkoveze, galicziai helységben az ott állomásozott magyar huszárszakasz halálra vagdaita kegyetlenkedő őrmesterét, Diószegit. A lazadó huszárok fölött, a P. N. szerint 9-én ítélték az első öku hadbíróság mely a lemerbergi 12. számú huszárezred tisztjait karaból és legénységéből volt összeállítva. A hadbíróság tagjait alintolag megeskették, hogy az ítéletet a legnagyobb utokban tartják, de mégis kiszivargott egy s más a lemerbergi lakosság közé. E hírek szerint a hadbírószág szolgálaton kívül elkövetett gyilkossággal vadolta a huszárokat, a kik közül egy alustet és egy közhuszárt kötélt általi halálra ítélt, tizenötöt fölmentett, a többi pedig különböző időtartamra terjedő várfogságot kapott.

Medve-gyógyszertár,

az Arvaház-uteza sarkán 1. sz.
(az új színház közelében).
100. Telefon-szám 100.

Roth Viktor.

On parle français.

Englisch spoken.

Si parla italiano.

(382) 29-*

E gyógytár főnöke három évig volt Budapesten Török ur gyógyosztárában alkalmazva.

Helyiség változtatás.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy eddig a Kapu-uteza 21. szám alatti házban létezett

női kalapáru-üzletemet

ugyanazon házban a Weisz Mihály-uteza sarkán 30. szám alá helyeztem át.

A t. cz. közönség szives figyelmét felhívom szép mintáim nagy választékára, s jutányos kiszolgálásról biztosítva jóindulatu pártfogását tisztelettel kérem.

Leitinger Julia.

384 (1—1)

Hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság által közhirrre tétetik, miszerint a Tatrang község tulajdonát képező és Tatrang községében lévő 224. hrsz. alatti alsó-koresma 30 frt, 313. hrsz. alatti felső-koresma 50 frt és a 703. hrsz. alatti Curia 100 frt kikiáltási ár mellett f. évi október hó 26-án d. e. 10 órakor, Tatrang község-házánál 1896 évi január 1-től kezdődő egymásután következő 3 évre, vagyis 1896., 1897. és 1898. évekre nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

A kikiáltási ár 10 százalékaival ellátott

zárt ajánlatok is elfogadtnak 1895. évi október 26-án d. e. 9 óráig, melyek szabályszerűen bélyegezendők és magukban kell hogy foglalják ajánlattevőnek azon nyilatkozatát, hogy a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Az árverési feltételek az előjárásnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Tatragon, 1895. okt. 10.

Fóris Mihály,
főbíró

Máté Bálint,
jegyző.

Hirdetmény.

A bodzafordulói csoportban, a melyhez Bodzaforduló, Bodzavám és Szitabodza községek tartoznak, a körszülész-női állás megüresedvén, arra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása 82 frt és a szabályrendeletileg az egyes szüléseknél megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy okleveleiket és előéletüket igazoló okmányaikat f. évi november 1-ig alulírottához nyújtsák be. A román nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Bodzaforduló, 1895. okt. 7.

Gazda Gábor,
körjegyző.

373 (3—3)

MI A „MENTOR”?

A MENTOR ellátási vállalat az, mely az ezredéves orsz. kiállítási igazgatóság pártfogása alatt a kiállítást látogató vidékiek részére

4 vagy 7 napos szelvényeket tartalmazó „Ellátási könyvecskéket” elárul, miáltal minden könyvecské tulajdonosának a kiállítás egész tartama alatt bármikor jöjjön is — könyvelmes tiszta lakás, étlapszerű ellátás (minden nagyobb vendéglőben, a kiállítás területén is), közlekedés a fővárosban, szórakoztatás és egyéb kedvezmény biztosítottatik.

Az ellátási könyvecské ára:

4 napra 26 frt, 7 napra 42 frt
és további napi pótdíj a 6 frt 50 kr.

Beszerezhető 10 havi 2 frt 60 vagy 4 frt 20 kr. részletekben f. e. október közepéig az első részlet azonnali beküldése vagy lefizetése mellett a vállalat összes vidéki képviselőinél és kereskedelmi és iparkamaráknál. Bővebb felvilágosítással szolgálnak:

BUDAPEST-ERZSÉBETVÁROSI BANK

Kerepesi-út 22. és Dohány-uteza 19. sz.

Dr. Morzsányi Károly, országyűlési képviselő mint t. elnök

Ehrlich G. Gusztáv, főv. biz. tag, gyáros mint elnök.

A MENTOR ELLÁTÁSI VÁLLALAT

Kerepesi-út 22 és Dohány-uteza 19. sz.

Rózsa Lajos,
igazgató.

Takács Zsigmond,
az „Első magy. áll. bizt. társ.”
központi főfelügyelője.

Stadler Károly,
főv. biz. tag
ház- és szálloda-tulajdonos

Szálloda- és kávéház-megnyitás.

Tisztelettel alulírottak bátorkodunk a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy a legnagyobb kényelemmel és legfényesebben berendezett

szállodát és kávéházat „Nádor”-hoz

Budapest, IV. ker., vámház-körút 2. sz.

szeptember hó 21-én megnyitottuk. Ezen szálloda lehető legjobb fekvéssel bír gyönyörű kilátással a Dunára és a budai hegyekre, a vámház, vásárcsarnok, vámházterítid közvele közelében; hajó-lovassut- és omnibusz-állomás a szálloda mellett. Valamennyi szállodai helyiség villanyos világítással van ellátva.

Főtörökvésünk lesz olcsó szobák és figyelmes kiszolgálás által t. vendégeinket minden irányban kielégíteni.

A szállodához tartozó kávéházban mérsékelt árak mellett a legjobb kiszolgálás előre is biztosítva van.

Esténként jóhírű zongorazene. Több évi tapasztalatunkra e téren támaszkodva, továbbra is kikerjük jóakaróink támogatását és vagyunk minél számszerűbb látogatásért esdve,

kiváló tisztelettel
Holstein Testvérek,
szállodatulajdonosok.

548 (4—4)

Nagyobb lakás kiadó.

Tudakozódni lehet
e lap kiadó-hivatalában.

Pénztári órák délelőtt 8 órától 1-ig.

Giró-számla
az Osztrák
Magyar Banknál.

„ALBINA”

P. sta-takarék-
pénztári
számla 505. sz.

takarék- és hitelintézet
BRASSÓI FIOKTELEPE

- kamatot takarékbetéteket $4\frac{1}{2}\%$ -al és maga fizeti a kamatadót; leszámítol üzleti váltókat $5\frac{1}{2}\%$ mellett;
- engedélyez váltó- és jelzálog-kölcsönöket 6% mellett;
- nyit nyílt számla-hiteleket a legelőnyösebb feltételek mellett;
- kölcsönt ad értékpapírokra, pénznemekre, értéktárgyakra és árukra 6% mellett;
- vesz és elad legelőnyösebben bel- és külföldi pénznemeket és értékpapírokat, különösen romániaiakat;
- bevált díjmentesen szelvényeket és vesz a legmagasabb árak mellett romániai értékek utáni szelvényeket;
- ellát legjutányosabban pénzbehajtásokat és fizetéseket a bel- és külföldi piacon;
- elintéz bizonnyban a legolcsóbban mindenféle bankmegbizást; haszonbérbe ad a saját sinei által az államvasutak pályaudvarával direkt összekötött, közvetlenül a mellett levő, a hivatalos vámos és mérlegelés jogaival ellátott raktártelekeken, vasut-utca 45. sz. a.

raktárokat és szabad rakhelyeket;

átvesz az „EQUITABLE” newyorki életbiztosító intézet főképviseleti minőségében biztosítási ajánlatokat az ember életére az ezen társulatnál sajátos, a biztosítottra különösen előnyös feltételek mellett.

A t. tőkepenzeseknek és alapkezelőknek legjobban ajánlja állandó tőkebefektetéshez

206 (83—100)

„ALBINA” 5% -os zálogleveleket,

melyeknek szelvényei félénként minden levonás nélkül beváltatnak és 500, 1000 és 2000 korona értékben a mindenkor budapesti tőzsde-árfolyamon kaphatók.

Tekintettel más hazai értékpapírok kamatozására és árfolyamára, az 5% -os „ALBINA” ZÁLOGLEVEL a legjövedelmezőbb és legolcsóbb, Budapesten árjegyzett értékpapírok egyike és annak abszolút jóságát a legalább háromszoros értékű jelzálogok, melyek alapján a kibocsátás eszközöztetett, a külön 200,000 forintot tevő záloglevél biztosítéki alap és a többi intézeti összvagyon biztosítja

Pénztári órák délelőtt 8 órától 1-ig.

Iroda: Főtér, Kádár-sor 22. szám alatt, az első emeleten.

Húzás már holnap!

Igyekezzen mindenki

Magyar osztály sorsjegyeket

megvenni, mivel az I. oszt. húzása

már 1895. okt. 16-án megtartatik

Főnyeremény

egy millió!

továbbá 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000 korona, több nyeremény 20.000, 14.000, 10.000 8000, 6000, 4000, száztíz nyeremény 2000, száztizenhárom nyeremény 1000 koronával, stb. stb.

A nyereményekből semmi levonás nem lesz.

Egész sorsjegy I. oszt.	20 frt	Egész mindkét oszt. ra	40 frt
fél	10 „	fél	20 „
negyed	5 „	negyed	10 „
tized	2 „	tized	4 „
huszad	1 „	huszad	2 „

még kaphatók játéktérrel együtt

353 4—6

Adler L. Jakab bankházában.

Minden 31k sorsjegy nyer